

Home>Gerechtelijke stappen>Waar en hoe>Hoe breng ik een zaak voor de rechter?

Hoe breng ik een zaak voor de rechter?

Portugal

1 Moet ik naar de rechter gaan of is er een alternatief?

In Portugal hoeft u niet noodzakelijkerwijs naar de rechter te stappen om een geschil op te lossen. Er bestaan alternatieve wijzen van geschillenbeslechting, namelijk

arbitragecentra,

bemiddelingsdiensten,

vrederechters, en

steunregelingen voor personen met een te grote schuldenlast.

Het Bureau voor alternatieve geschillenbeslechting (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios, GRAL*) is verantwoordelijk voor het ondersteunen van de ontwikkeling van dergelijke buitengerechtelijke wijzen van geschillenbeslechting en het toepassen ervan.

Informatie over hoe u gebruik kunt maken van deze alternatieve wijzen van geschillenbeslechting, vindt u [hier](#).

2 Geldt er een termijn voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechter?

Ja. Krachtens de wet moet het recht om naar de rechter te stappen binnen een bepaalde termijn worden uitgeoefend, waarna dit recht vervalt.

De algemene regels inzake verval zijn vastgelegd in artikel 332 en artikel 327, lid 2, van het burgerlijk wetboek (*Código Civil, BW*).

Er bestaan speciale regels voor verval voor:

het recht om een vordering tot nietigverklaring in te stellen (artikel 618 BW);

vorderingen tot nietigverklaring van de verkoop van gebrekkige goederen (artikel 917 BW);

rechtsvorderingen tot herroeping van schenkingen (artikel 976 BW);

het recht tot opzegging van huurovereenkomsten (artikel 1085 BW);

vorderingen met betrekking tot de bescherming van bezittingen (artikel 1282 BW);

vorderingen betreffende schending van een huwelijksbelofte (artikel 1595 BW);

vorderingen tot nietigverklaring van een huwelijk wegens het ontbreken van getuigen (artikel 1646 BW);

vorderingen tot betwisting van het vaderschap (artikelen 1842 en 1843 BW);

vorderingen tot onwaardigverklaring inzake erfopvolging (artikel 2036 BW);

vorderingen tot vermindering van schenkingen die het beschikbare deel van een nalatenschap te boven gaan (artikel 2178 BW);

vorderingen tot ontbinding van bepalingen van een testament (artikel 2248 BW), en

vorderingen tot vernietiging van een testament of van bepalingen van een testament (artikel 2308 BW).

3 Moet ik in deze lidstaat naar de rechter gaan?

Ja. De Portugese rechtbanken zijn internationaal bevoegd in de volgende gevallen:

wanneer de vordering bij een Portugese rechtbank kan worden ingesteld overeenkomstig de in het Portugese recht vastgestelde regels inzake de Portugese territoriale bevoegdheid;

wanneer het feit dat aan de vordering ten grondslag ligt, of een van de daarop betrekking hebbende feiten, zich op Portugees grondgebied heeft voorgedaan;

wanneer het ingeroepen recht alleen kan worden gehandhaafd door middel van de voorgestelde vordering op Portugees grondgebied, of wanneer de eiser aanzienlijke moeilijkheden ondervindt bij het instellen van een vordering in het buitenland omdat er een belangrijke persoonlijke of zaaksgesbonden relatie bestaat tussen het voorwerp van het geschil en het Portugese rechtstelsel.

De algemene regels inzake de internationale bevoegdheid van de Portugese rechtbanken zijn neergelegd in de artikelen 59, 62, 63 en 94 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (Código de Processo Civil, WbRv).

De algemene regels inzake de internationale bevoegdheid van de Portugese rechtbanken zijn neergelegd in de artikelen 59, 62, 63 en 94 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (Código de Processo Civil, WbRv).

De algemene regels inzake de internationale bevoegdheid van de Portugese rechtbanken zijn neergelegd in de artikelen 59, 62, 63 en 94 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (Código de Processo Civil, WbRv).

4 Zo ja, bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op mijn woonplaats en de woonplaats van de andere partij, dan wel op andere aspecten van mijn zaak?

Raadpleeg voor een gedetailleerd antwoord op deze vraag het informatieblad "[In welk land is de rechtbank bevoegd?](#)" op deze pagina.

5 Bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op de aard van mijn zaak en het bedrag van de vordering?

Raadpleeg voor een gedetailleerd antwoord op deze vraag het informatieblad "[In welk land is de rechtbank bevoegd?](#)" op deze pagina.

6 Kan ik mijn zaak zelf bij de rechtbank aanhangig maken of moet dat via een tussenpersoon, zoals een advocaat?

In de regel kunnen partijen zelf een procedure bij de rechter aanhangig maken.

Vertegenwoordiging door een advocaat is verplicht in de gevallen bedoeld in de artikelen 40 en 58 WbRv.

7 Tot wie moet ik mij richten om de zaak aanhangig te maken: tot de receptie of tot de griffie van de rechtbank, of een andere dienst?

In de regel wordt het initiële verzoek *langs elektronische weg* bij de rechtbank ingediend, *overeenkomstig de voorwaarden van besluit nr. 280/2013 van 26 augustus 2009: Elektronische behandeling van gerechtelijke zaken*

Artikel 144, lid 7, WbRv voorziet in gevallen waarin het verzoek bij de rechtbank kan worden ingediend op een van de volgende wijzen:

afgifte ter griffie van de rechtbank;

verzending per aangetekende post;

verzending per fax.

8 In welke taal kan ik mijn eis indienen? Kan het mondeling of moet het schriftelijk? Kan het per fax of e-mail?

De taal die in gerechtelijke stukken wordt gebruikt, is het Portugees, conform artikel 133 WbRv.

Vreemdelingen die voor een Portugese rechtbank moeten worden gehoord, mogen een andere taal gebruiken indien zij geen Portugees spreken.

Vorm van de procedurehandelingen: in het algemeen kunnen zij in mondelinge of schriftelijke vorm worden gepresenteerd. De gekozen methode moet die zijn welke het best overeenstemt met het beoogde doel (artikel 131 WbRv).

Wijze van indiening van de processtukken bij de rechtbank: zie het antwoord op vraag 7.

9 Zijn er speciale formulieren voor de aanhangig making van zaken en zo niet, hoe moet ik mijn zaak aanhangig maken? Zijn er elementen die een dossier zeker moet bevatten?

Ja. Naast de in de wetgeving van de Europese Unie vastgestelde formulieren zijn er in Portugal specifieke formulieren voor executiemaatregelen, die verkrijgbaar zijn op het [Citius-portaal](#)

In de nationale wetgeving wordt het volgende bepaald: processtukken kunnen worden opgesteld conform de modellen die zijn goedgekeurd door de bevoegde autoriteiten, maar alleen de griffieformulieren voor gerechtelijke stukken worden geacht verplichte formulieren te zijn (artikel 131 WbRv).

De volgende informatie moet in het dossier worden opgenomen:

in het initiële verzoek moet de verzoeker:

- a) de rechtbank en de afdeling aanwijzen waar de vordering moet worden ingesteld en de namen, woonplaatsen of hoofdvestigingen van de partijen vermelden, alsmede – wat betreft de eiser verplicht en wat betreft de andere partijen voor zover mogelijk – hun civiele en fiscale identificatienummers, beroepen en werkplekken;
- b) de plaats van vestiging van zijn of haar wettelijke vertegenwoordiger aangeven;
- c) het soort vordering aangeven;
- d) een uiteenzetting geven van de wezenlijke feiten die aan de vordering ten grondslag liggen alsmede van de juridische gronden waarop de vordering is gebaseerd;
- e) het verzoek formuleren;
- f) de waarde van de vordering vermelden;
- g) de tenuitvoerleggingsfunctionaris aanwijzen die verantwoordelijk is voor het dagvaarden van de partijen of de wettelijke vertegenwoordiger die de dagvaarding zal doen uitgaan.

Bij betwisting van een zaak moet de verweerder:

- a) aanduiden om welke zaak het gaat;
- b) de feitelijke en juridische gronden voor het betwisten van de vordering van de eiser uiteenzetten;
- c) de wezenlijke feiten uiteenzetten waarop de aangevoerde bezwaren zijn gebaseerd, en
- d) een lijst met getuigen indienen en om andere vormen van bewijs vragen. In het geval van een reconventionele vordering mag de verweerder, indien de eiser antwoordt, zijn of haar oorspronkelijke verzoek om bewijs aanpassen.

10 Moet ik gerechtelijke kosten betalen? Zo ja, wanneer? Moet ik direct bij het indienen van mijn eis de kosten voor een advocaat betalen?

Ja, in de regel moeten er griffierechten worden betaald. De proceskosten omvatten de griffierechten, de uitgaven en de partijkosten.

De meest relevante regels betreffende de proceskosten zijn in hoofdzaak neergelegd in de artikelen 145, 529, 530, 532 en 533 WbRv en in de [proceskostenverordening](#)

De griffierechten worden betaald op de hieronder vermelde momenten (artikel 14 van de proceskostenverordening)

Geschillen waarbij het verplicht is een wettelijke vertegenwoordiger aan te wijzen:

de eerste of enige termijn van de griffierechten moet worden betaald op het tijdstip waarop de betrokken procedurele handeling wordt verricht;

indien er een tweede termijn verschuldigd is, moet deze worden betaald binnen tien dagen na de oproep voor de laatste zitting.

Geschillen waarbij het niet verplicht is een wettelijke vertegenwoordiger aan te wijzen:

indien het stuk rechtstreeks door de partij wordt ingediend, is betaling van het griffierecht voor het inleiden van de procedure pas verschuldigd na ontvangst van een kennisgeving, met vermelding van de betalingstermijn van tien dagen en van de sancties bij niet-betaling.

Een simulator voor de griffierechten is [hier](#) beschikbaar.

Advocatenhonoraria zijn inbegrepen in de kosten van een partij en worden conform artikel 533 WbRv gedragen door de in het ongelijk gestelde partij.

Partijen die recht hebben vergoeding van de kosten, moeten de rechtbank en de in het ongelijk gestelde partij een verzamelstaat en een toelichting toezenden, overeenkomstig de voorwaarden en termijnen als bedoeld in artikel 25 van de proceskostenverordening.

11 Kan ik rechtsbijstand aanvragen?

Ja, mits u aantoont dat u aan de voorwaarden voor toekenning van rechtsbijstand voldoet.

Wet nr. 34/2004 van 29 juli 2004, die de [toegang tot het recht en de rechter](#) regelt, bevat de voorwaarden voor het aanvragen van rechtsbijstand en stelt de desbetreffende regelingen vast.

Het verzoek om rechtsbijstand moet worden ingediend bij de Portugese socialezekerheidsinstanties (*Segurança Social*).

Het formulier voor het indienen van een verzoek om rechtsbijstand, de toepasselijke wetgeving en een praktische handleiding zijn [hier](#) beschikbaar.

12 Wanneer is mijn zaak officieel aanhangig gemaakt? Ontvang ik een bevestiging van de autoriteiten dat mijn zaak correct aanhangig is gemaakt?

Een vordering wordt geacht officieel te zijn ingesteld op het ogenblik waarop het initiële verzoek wordt geacht te zijn ingediend, en wel als volgt:

indien het verzoek elektronisch wordt ingediend, wordt het geacht te zijn ingediend op de datum van verzending;

indien het verzoek ter griffie van de rechtbank wordt afgegeven, wordt het geacht te zijn ingediend op de dag van de afgifte;

indien het verzoek per aangetekende post wordt verzonden, wordt het geacht te zijn ingediend op de datum die in het betrokken postregister is ingeschreven;

indien het verzoek per fax wordt verzonden, wordt het geacht te zijn ingediend op de datum van verzending

(artikelen 259 en 144 WbRv).

De griffie van de rechtbank is verantwoordelijk voor het nemen van de nodige maatregelen om de verweerder te dagvaarden en de verzoeker in kennis te stellen van:

de ondernomen stappen en, indien er geen dagvaarding is geweest, de redenen daarvoor;

de indiening van een verweerschrift, indien de verweerder dit heeft gedaan

(artikelen 226 en 575 WbRv).

13 Ontvang ik gedetailleerde informatie over de tijdsplanning van diverse zittingen (zoals het tijdstip waarop ik in de rechtszaal mag verschijnen)?

Ja. De partijen hebben het recht het dossier in te zien en te raadplegen. Het is de taak van de griffies van de gerechten om deze informatie te verstrekken (artikel 163 WbRv).

Tijdens de inleidende zitting (of door middel van een aankondiging) plant de rechter, na overleg met de betrokken wettelijke vertegenwoordigers, de tijdens de laatste zitting te verrichten handelingen, het aantal zittingen en de vermoedelijke duur daarvan, alsmede de respectieve data (artikelen 591 en 593 WbRv).

Toepasselijke wetgeving

[Burgerlijk wetboek](#)

[Wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#)

[Elektronische behandeling van gerechtelijke zaken](#)

[Proceskostenverordening](#)

Waarschuwing

Het contactpunt en de rechtbanken zijn niet gebonden door de in dit informatieblad opgenomen gegevens. Ook de geldende wetgeving en de wijzigingen daarvan moeten worden geraadpleegd.

Laatste update: 10/08/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.